

DUCHOVNÝ POHLAD

Občasník Farnosti Svätého Ducha Podlavice

*A urobil som to aj pre svojich bratov, ľudi,
aby aj oni mali v nebi matku.
Opravdiví, človeka ako oni,
s telom, dušou.
Moju matku.*

*V nebi majú matku,
ktorá sa diva na nich ľudskými očami.
V nebi majú matku,
ktorá ich miluje z celého srdca – ľudského.
A táto matka je aj moja,
na mňa pozerá tými istými očami
miluje ma takým istým srdcom.*

*Keby ľudia boli dôvtipní, využili by to.
Vedia predsa, nič jej neodopriem.*

Ved' je to moja matka!

VIANOCE 2008

Program bohoslužieb v Podlaviciach

Prihovor duchovného otca

Ubiehajú záverečné dni a týždne roka. A nám sa natiska otázka: „*To je za nami už zasa ďalší rok?*“ Čas beží. Všetko má svoj čas, hovorí nám kniha Kazateľ. Zaiste sme urobili veľa námah preto, aby sme dobre prezili náš čas.

S nádejou do budúcnosti sme si 1. septembra sv. omšou, ktorú u nás slávil generálny vikár diecézy Mons. ThDr. Marián Bublinec, pripomенuli šieste výročie vzniku našej famosti. O niekoľko dní 12. septembra sme si pripomínali 5. výročie návštevy Svätého Otca Jána Pavla II. V Banskej Bystrici, kedy požehnal základný kameň nášho kostola.

Kazimir Divéky

Farská púť na milostivé miesta Turin, Lurdy, Nevers, Pariž 22. - 30. septembra 2008

„V mene Otca i Syna i Ducha Svätého...“ Týmito slovami začala svätá omša v našom kostole Sv. Ducha v Podlaviciach pred púťou do Talianska a Francúzska. Nastúpení v autobuse sme sa po nej plni očakávani vydali na cestu smer Turin, Lurdy, Nevers a Pariž. Hlavným cieľom tejto púte však bolo pútnické miesto Lurdy, ktoré oslavuje jubilejných 150 rokov od zjavenia P. Márie svätej Bernardete Soubirusovej. Prvá zástavka bola v talianskom Turine, kde žil a pôsobil svätý Don Bosco. Odtiaľ sme pokračovali do Francúzska. Duchovné zážitky sa prelinali so svetskými bežnymi starosťami pútnika. Únava ani náročná cesta nás nezlamili. Povzbudením nám boli starší ľudia, ktorí trpezlivu znášali stiesnený priestor v autobuse a putovanie pešo v Turine, Lurdoch, Nevers a v Pariži. Denná účasť na sv. omši a modlitba sv. ruženca nám tiež dodávali silu.

Mária Gréčová

Turin

Farskej púte Turín-Lurdy-Nevers-Pariž sa zúčastnilo 43 pútnikov vrátane našho podlavického p. farára K. Divékyho a to predovšetkým z famostí Podlavice, Fončorda a Badin. Celú púť sme začali v pondelok 22. septembra svätou omšou o 12.30 v našom

kostole. Po „vložení sa“ do rúk Pána a pod ochranu Pannej Márie sme sa o 14.00 vybrali putovať na miesto, ktoré Panna Mária roku 1858 posvätila svojou prítomnosťou.

Na druhý deň sme okolo ôsmej ráno dorazili do Turina. Tu sme sa pokúsili kráčať po stopách sv. Dona Bosca, bližšie spoznať to, čo robil a prečo celý svoj život obetoval pre chudobných nevychovaných chlapcov z ulice. Až tu som vďaka Donovi Boscovi pochopila, že to, čo ľudia najviac potrebujú a čo im najviac pomôže zamyslieť sa nad sebou a zmeniť, je keď im dáme svoju lásku a dôveru. Don Bosco hovorí: „Nestačí ľudí milovať, ale dôležité je, aby *oni* cítili, že sú milovaní.“

Po prehliadke Valdocca, v ktorom žil a pôsobil Don Bosco a kde mal oratórium pre svojich chlapcov, sme sa presunuli do chrámu, v ktorom je uložené pravé Turinske plátno. Hoci ho nemožno vidieť na vlastné oči, lebo je uložené v drevenej truhlici, je úžasné byť tak blízko dôkazu, že Ježiš skutočne žil na tejto istej zemi, zomrel za nás strašnou smrťou a vstal z mŕtvych, aby sme mohli i my byť spasení. Tu som si naplno uvedomila, že Boh nás miluje do krajinosti, a preto za nás neváhal položiť svoj život.

Takto posilneni na duchu sme si „nemohli odpustiť“ posilniť sa i na tele a to ako inak, než pravou talianskou pizzou. Po celodenmom chodení sme umavení nasadili do autobusu a hurá do Lúrd.

Miroslava Haviarová (najmladšia účastníčka)

Lurdy

Tento rok Lurdy slávia 150. výročie od prvých zjavení. V septembri tam bol aj Svätý Otec, aby oslávil toto výročie. Len tri dni po ňom sme tam mali prísť i my, farníci podlavickej farnosti. Plni očakávani a nádejí sme ráno vystúpili z autobusu. Ubytovali sme sa v prijemnom moteli a hned sme sa vybrali na obhliadku Lurd - navštiviť Jaskynu zjavenia, všetky baziliky, križovú cestu i miesta, kde žila sv. Bernardeta.

Pri bráne sv. Michala, vstúpe do pútnického areálu, sme dostali modrý kruh so symbolmi, ktoré máme navštiviť. Na jednotlivých miestach sme potom dostali nálepky, ktoré sme nalepili na symboly v kruhu. Prejdenie všetkých miest, priatie sviatosti zmierenia a Eucharistie, pomodenie sa na úmysel Sv. Otca, na každej etape cesty sa na chvíľu zastaví a na záver sa pomodlísť Otče náš. Verím v Boha a mariánsku modlitbu prináša možnosť získať úplné odpustky. A tak sme sa vybrali pútnickou Cestou jubilea.

Hned za bránou sv. Michala nás vitala Bretónska kalvária s križom týciacim sa do výšky 12 metrov. Prvé ma napadli slová Ježiša Krista: „Vezmi svoj križ a nasleduj ma!“ A túto moju prív myšlienku na každom kroku potvrdzovalo množstvo ľudí sediacich alebo ležiacich na vozikoch, maličké deti v náručiach matiek.

Pristavili sme sa na chvíľu pri soche Pannej Márie Kráľovnej, ktorá na nás z výšky láskavo pozerala. A potom nás akoby roztvoreným náručím vitali tri baziliky: Ružencová bazilika, Krypta a Bazilika Nepoškvrneného počatia.

Ked' som neskôr prechádzala priamo popri skale do jaskyne, dotýkala som sa jej a v mysli mi prechádzali často počuté slová z Pisma: „Pán je moja skala.“ Ďakovala som Bohu, že aj pre mňa je „skalou“, o ktorú sa môžem oprieť a podrží ma. Bolo tu mnoho ľudí,

ktorí sa skaly dotýkali rukami, čelami, otierali o skalu jaskyne detské veci, niesli na rukách maličké deti a prikladali ich ručičky k skale s tichou modlitbou, s prosbou a nádejou v srdeciach a hlavne s dôverou k Panne Márii v jej pomoc a orodovanie. Tu v massabieliskej jaskyni som videla toľko viery a pokory ako ešte nikde.

Ďalšou zastávkou na Ceste jubilea je mlyn „de Boly“, kde sa Bernardeta narodila v rodine chudobného mlynára. Tak ako pracovala rodina Ježiša, tak pracovala aj rodina Bernardety, aby si prácou svojich rúk zarobili na každodenný chlieb. Ale žila v prostredí plnom viery a lásky a tu našla zdroj svojej sily a duševnej pohody, ktorá ju aj v najťažších skúškach uchovala duševne zdravou.

Poslednou zastávkou je farský kostol, kde bola Bernardeta pokrstená. Tu sme mohli namočiť ruku do krstiteľnice a modlitbou prosiť o obnovenie krstnej milosti.

Bernardete sa Mária zjavila 18-krát. Jedno z posolstiev Panny Márie hovorí: „Prichádzajte sem v procesiách!“ A ľudia prichádzajú. Popoludní je eucharistická procesia. Začína naproti jaskyni pri Chráme sv. Bernardety krátkou adoráciou a pobožnosťou. Potom zástup s Najsvätejšou sviatostou pod baldachýnom prechádza mostom, promenádou a končí v bazilike Pia X. V sprievode idú chorí so svojimi sprievodcami, mladi, stari, deti rôznych národností, všetkých pletí. Je to ako boží ľud putujúci do nebeskej vlasti.

V bazilike počas celého sprievodu spieva zbor a na veľkých obrazovkách vidieť celú cestu sprievodu. Keď prídu s Najsvätejšou sviatostou, uložia ju na vyvýšenom obetnom stole uprostred. Bazilika sa zaplní ľudmi (zmesti sa sem 27 tisíc ľudí). Počas adorácie stúpa dym kadidiel – symbolizujúci modlitby veriacich, zdravých za chorych, chorych za zdravých a za uzdravenie. Potom biskup prechádza dookola a požehnáva chorych i ostatných prítomných. Okrem adorácie sa tu konajú sväté omše v rôznych jazykoch. V stredu a v nedele býva aj medzinárodná svätá omša.

Najznámejšou svätyňou Lúrd je komplex troch bazilik. Prvá od promenády je Ružencová bazilika. Má tvar gréckeho kríza a zmesti sa tam 2500 ľudí. Okolo stien vo vnútri je pätnásť kaplniek s mozaikovými výjavmi tajomstiev svätého ruženca.

Keď Ján Pavol II. ponúkol zaviesť do modlitby ruženca tajomstvá svetla, vnútro baziliky sa stalo neúplným. A tak sa zrodila myšlienka vyniesť tajomstvá svetla na svetlo sveta – na priečelie Ružencovej baziliky. A tak ako kontrast k tajomstvám vnútri, ktoré sú ako živé, vznikli tajomstvá v modernejšom poňati.

Zážitkom, ktorý sa nedá ani opisať je večerná ružencová procesia so sviečkami. Za spoločnej modlitby ruženca ide sprievod na čele so sochou Panny Márie od jaskyne okolo celej promenády až pred Ružencovú baziliku. Každé tajomstvo ruženca predmodlivievaný pútnici inej krajiny. Slovenčinu sme počuli dva večery. Jeden z nich dostala takú česť aj naša famosť. Po každom tajomstve traja zástupcovia rôznych krajín spievajú „Ave María.“ Refrén spieva celý sprievod a zároveň zdvíhajú zapálené sviečky. Je to niečo, čo sa musí zažiť. Tá modlitba, mohutný spev davu. Priam až citiť vieriť ľudi, nádej a lásku k Bohu.

V Lurdoch sa koná celý rad svätych omší. Aj my sme malí dva dni po sebe omšu v kaplnke sv. Michala Archanjela. Ale najkrajším darom pre nás bolo slávenie našej svätej omše v treti deň ráno priamo v massabielskej jaskyni – v jaskyni kde sa zjavila Panna Mária. Slávilo ju deväť slovenských kniažov a zúčastnených bolo množstvo ľudi. Mnohí z nás sa neubránili slzám a dojatiu, že sme boli obdarení takou milosťou.

Ďalšou veľkou zaujimavosťou sú kúpele. Je tam množstvo ľudi. A rôznych. Na pohľad zdravých i viditeľne chorych, na vozikoch, posteliach, dokonca aj malé deti. Čaká sa dlho, ale s modlitbou ubehne čas pomerne rýchlo. A možno práve tu najviac vidieť vieriť ľudi v pomoc Božiu, pomoc našej Matky Márie. Pre mňa bolo zážitkom vidieť ísť do kúpeľa a z neho jednu vychudnutú černošku. Z ruky jej trčala hadička s infúziou. Ale keď vyšla von, v tvári som jej videla pokoj, odovzdanie sa do Božej vôle. A zrazu moja modlitba plynula bez prosieb. Modlila som sa za všetkých, ktorých Boh miluje tak, že ich navštievuje so svojim križom a oni prosia len za milosť a silu tento križ niesť s láskou a trpeznosťou po celý čas, ktorý im určil. Celá pútnická časť je o pokore, modlitbe a láske k Bohu a k Panne Márii. A tu sa mi znova vybavilo: „Vezmi svoj križ a nasleduj ma!“

O Lurdoch sa dá hovoriť a písat veľa. O zážitkoch sa ale povedať všetko nedá. To je jednoducho potrebné vidieť na vlastné oči, zažiť na vlastnej koži. Zažiť tú atmosféru. Zažiť a prežiť to duchovno, vieriť, pokoj, kde sa nikto neponáhľa, kde každý dá prednosť druhému a nesnaži sa za každú cenu byť prvý. Zažiť aj tú cestu, z ktorej máte strach, lebo vaše zdravotné problémy vás veľmi obmedzujú, ale napriek tomu zistíte, že vás nič až tak neboli, že po studenej vode v kúpeľi vám je zrazu teplo, že ľudia žijú s väčšími problémami a fážkosťami ako sú tie vaše. A hlavne je dobré zažiť tie milosti i duševný pokoj, ktorý si následne domov prinesiete.

Anna Maternyová (krátene)

Nevers

Osobitne si odnášam vo svojom srdci kláštor v Nevers, kde je vystavené telo rehoľnej sestry sv. Bernardety Soubirusej, ktorej sa v Lurdoch zjavila Panna Mária. Mocným dojmom na mňa zapôsobilo jej neporušené telo, ktoré vyzerá, akoby iba pred chvíľou doputovalo, zaspalo a čakalo na deň vzkriesenia. Pritom toto jej telo je v takomto stave už takmer 130 rokov (zomrela 16. apríla 1879 vo veku 35 rokov). Pri jej ostatkoch nám naša paní sprievodkyňa povedala aj to, že keď ju pred blahorečením exhumovali a otvorili jej rakvu, zistili, že nielen telo, ale aj vnútorné orgány boli úplne zachované. Niekoľko môže mať pre túto skutočnosť rôzne svoje odôvodnenia, ale pre mňa toto bolo určitým Božím darom, zažiť a vidieť na vlastné oči tento veľký prejav Božej lásky. Pohľad na sv. Bernardetu v sklenenej rakve ma skutočne napĺňal nielen úžasom a veľkou vdákou voči Bohu, ale aj vierou vo vzkriesenie a oslávenie tela.

Pochopila som, že viera je skutočne veľký dar od Boha pre človeka. Za tento dar chcem Bohu po celý život neustále ďakovať, ako aj Panne Márii, že ma doviedla až k tej, ktorá ju mohla vidieť už tu na zemi svojimi pozemskými očami.

Moje najväčšie ďakujem však patri v prvom rade úžasnému Božiemu riadeniu tejto púte, lebo všetci sme cítili nielen Božiu prítomnosť, ale aj radosť a ochranu Panny Márie nad týmto malým spoločenstvom pútnikov. Za všetko Bohu chvála.

Emilia Javorková (krátené)

Pariž: návšteva Baziliky Sacré Coeur

Naša púť sa chýli ku koncu. Posledné dva dni máme prehliadku v metropole Francúzska v Pariži. Čaká nás prehliadka Ile de France (najstaršej časti Pariža), katedrála Notre Dame, Toulerillske záhrady, zámok Louvre, návšteva múzea – galérie v Louvres, Víťazný oblúk, kultúrne centrum Pompidou, návšteva kráľovského zámku a záhrad vo Versailles, prehliadka centra: Invalidovne, kde je pochovaný Napoleon Bonaparte.

Bola nedel'a ráno a my sme boli prý deň v Pariži. Vystúpili sme na najvyšší parižský kopec, na ktorom sa belie Bazilika Sacré Coeur. V blízkosti baziliky je aj známy Montmartre, kde môžeme zastihnúť umelcov priamo pri maľovaní obrazov.

Samotná Bazilika Sacré Coeur (Bazilika Najsvätejšieho Srdca) je postavená v rímsko-byzantskom štýle. Je spájaná s patrónom mesta sv. Denisom, prvým parižskym biskupom. Bazilika spadá do obdobia 19. storočia. Základný kameň bol položený v roku 1875 a samotný chrám vysvätený v roku 1919. Stavba bola financovaná darmi, často iba veľmi

skromnými, z celého Francúzska. Mala slúžiť ako pamiatka na tých Francúzov, ktorí položili svoj život vo francúzsko-pruskej vojne, v Komúne v roku 1871 a ako odprosenie za krivdy spáchané vo vojne. Aj interiér baziliky je vytvorený v rímsko-byzantskom štýle. Veľmi silným duchovným zážitkom pri vstupe do baziliky je vystavenie Sviatosti oltárnej nad hlavným oltárom. Táto je vystavená nepretržite od roku 1885.

V tento deň sme mali plánovanú sv. omšu až poobede o 15.00 hod. Keď nám pán farár oznámi, že môžeme mať sv. omšu v bazilike, slzy sa mi tisli do očí od dojatia a vdăky a určite každý na tomto mieste mal podobný zážitok. Vzdávame Ti, Pane, vdăku za tieto okamihy milosti, ktorými si nás obdaroval. Buď pochvälený Ježiš v tomto jednoduchom chlebe, v tejto hostii. Buď pochvälený Ty, ktorý si najhodnejší každej chvály a slávy. Nech je pochvälený a zvelebený Otec, ktorý Ďa poslal, aby si sa týmto spôsobom daroval nám. Želám si, aby naše srdcia v myšlienkach a pocitoch splynuli s Tebou, Pane Ježišu, aj počas sv. omše. Otvárame sa Ti, aby sme prijali Tvoje požehnanie a zaplavení Tvojou milosťou a láskou Ti zverili aj naše rodiny, naše spoločenstvo veriacich v Podlaviciach, Cirkev a našu vlast. Ďakujeme Ti, že sa vo svojej svätosti a vznešenosťi od nás – takých, ktorí sme!

Mária Sitárová

Pariž: milostivé miesto zjavenia Panny Márie v kaplnke P. Márie zázračnej medaily

„O bez hriechu počatá Panna Mária, oroduj za nás, ktorí sa k tebe utiekame.“ Tento povzdych, ktorý je vytlačený na medaile, som sa roky modlievala. Mojou veľkou tužbou bolo dostať sa na milostivé miesto zjavenia P. Márie v Pariži. V kláštornej kaplnke na ulici Rue du Bac 140 sa zjavila Panna Mária novicke Kataríne Labouré. Pri tom kázala mať v úcte medailu a modliť sa povzdych, ktorý je na nej vyrytý. Úžasné Božie riadenie ma sem nakoniec doviedlo. Pán Boh a jeho dobrá matka mi splnili túto tužbu. Je to miesto, kde je možné stretnúť sa s Bohom a priať ho opäť do svojho života.

Na tomto pútnickom mieste nás čakal úžasny zážitok. Mohli sme tu spolu sláviť eucharistiu. Pomodlili sme sa aj pri hrobe sv. Kataríny Labouré a sv. Luizy De Marillac. Mnohí sme d'akovali, prosili i mlčali. Boli sme dojati nad veľkým Božím riadením našich životov. Keďže je obrátenie dielom Božej milosti, prosili sme o túto milosť pre seba a nás všetkých, čo sme sa zúčastnili tejto púte.

Chcem sa na záver podakovať p. Ing. Štefanii Gazdovej, majiteľke cestovnej kancelárie, našej sprievodkyni p. Márii Ružičkovej i vodičom autobusu. Nemalá vdăka patrí

nášmu p. farárovi Kazimiřovi Divékymu, ktorý napomohol realizácii tejto púte a postaral sa o jej bohatú duchovnú stránku.

Mária Gréčová

Miesto, kde sa nebo a zem navzájom dotkli

Pribeh o zjavení Panny Márie malej Bernadetke Soubirusovej sme ako deti so sestrou počúvali pred spaním od milovanej tety Ilonky, v čase, keď rodičia neboli doma. Každá sekunda pribehu bola pre nás vzácnosťou. To, čo sa zapiše do ľudského srdca v útľom veku nezmizne, ale uchová sa a v ťažkých chvíľach býva povzbudením, z ktorého človek čerpá. A tak ako som rástla, letela virom dospievania a dospelosti, myšlienky na Bernadetku a zjavenie Panny Márie v Lurdoch boli pre mňa duchovnou oporou. Preto ako dospelá pri prijati sviatosti birmovania som bez váhania ale s malou dušičkou prijala birmovné meno Bernardeta. Milovaná teta Ilonka už nebola medzi živými, ale mala som tú česť, aby sa mi birmovnou mamou stala vzácná žena teta Jahodníková.

My sme dozrievali, deti rástli, rodičia starli a birmovná mama spolu s rodičmi odišli na večnosť. Potom prišiel čas spoločného úsilia, modlitieb a práce pri výstavbe kostola Svätého Ducha vo farnosti Podlavice – Skubín a formovani farského spoločenstva, ktorého jedným z dôležitých článkov je aj zbor dospelých pôsobiaci pri farnosti.

Vďaka iniciatíve manželov Gréčovcov – vedúcich osobnosti zboru dospelých, v spolupráci s pánom farárom, mohli členovia zboru ako i ďalší farnici navštiviť chrámy a baziliky v rámci Slovenskej republiky, Poľska a Rakúska. Akosi prirodzene v jubilejnom roku 150. výročia zjavenia Panny Márie v Lurdoch bola organizovaná farská púť do Lúrd, ktorej som sa však zo zdravotných dôvodov nemohla zúčastniť, čo znamenalo pre mňa veľké sebazaprenie a obetu.

Ale nebo je veľké a my sme len čiastočky vo vesmíre a moja veľká túžba bola splnená účasťou na prvej celonárodnej púti Slovákov do Lúrd vedenou kardinálom Jozefom Tomkom, ktorá sa uskutočnila približne tri týždne po farskej púti v dňoch 17. – 20. októbra 2008.

Lurdy – miesto, kde sa nebo a zem navzájom dotkli. Dni prežité v Lurdoch boli dňami pokoja a šťastia. Ten pokoj, aký bol pri jaskyni zjavenia, to sa dá ľahko opisať. Duch, ktorý vanie z Lúrd upokojuje a všetci, čo sme tam boli, mohli sme načerpať silu, ktorú veľmi potrebujeme. Počut slovenský jazyk pri tridsaťtisicovej mnohonárodnej bohoslužbe, kde bolo Slovákov len niečo vyše dviesiac, bolo tiež milosťou. Ďakujem Ti, Panna Mária, že si ma privinula do svojho náručia ako matka svoju dcéru. Ďakujem Ti, drahá maminka, že som sa mohla tejto púte zúčastniť. Prajem každému človeku, aby aspoň raz zažil ten pokoj a milosť.

Eva Tribulová (krátené)

Misie v našej farnosti

Po roku od prvých misií v našej farnosti (29. septembra - 7. októbra 2007) zavítali do našej farnosti opäť misionári sv. Vincenta de Paul, páter Stanislav Bindas a páter Pavol Vandžura. Obnova misií prebehla v dňoch 2. - 5. októbra 2008. Aj keď každý z dní prežitých s duchovnými otcami bol osobitý a jedinečný, spolu tvorili jeden celok, v ktorom tentoraz azda viac rezonovala myšlienka: „*Dokážeme prijať seba samých, takých akí sme?*“

Pri zdroe nového života je vždy prvý Pán a my, rodičia, sme druhí. Príkladom nám je počatie samotnej Panny Márie alebo Ježiša. To Boh chcel, aby som sa práve JA alebo TY

narodil(a) a to práve takí aki sme. Preto naše danosti od Pána je dobré priať ako Jeho dar a keď treba, mať so sebou aj patričnú trpežlivosť.

Otec Stanislav nám prostredníctvom príbehu o strome a ročných obdobiach priblížil život človeka tu na zemi. Jednotlivé ročné obdobia sú fázy nášho života: jar – detstvo, leto – mladlosť a plodné roky, jeseň – úbytok sil, zima – staroba. Alebo môžeme cítiť na sebe kolobeh ročných období aj v kratších periódach – jar je spojená s obdobím radosti, keď sa nám dari, zima zas s obdobím, keď prešťapujeme na mieste, „mrzneme“ a možno sa pýtame sami seba: „Kam teraz?“ Povedané slovami otca Stanislava: „A vtedy, po čase, tichučký vánok vetra nám pošepne: Ale Ty žiješ! A opäť pride jar!“

Zdrojom a centrom nášho života je Pán Ježiš. Božia láska nám bola približená počas misii aj v nádhernej chvále láske pátom Pavlom: „Pripravme sa na radostný návrat domov.“

Tak sa teda pripravujme. Misijné dni nám pomohli „oprášiť“ si svoje vnútra. Ale aby sa Zlý Duch nevrátil i s posilou, snažme sa zachovať si vľúdnosť a dobrú vôľu. A modliť sa pravidelne. Lebo Diabol sa modlitby bojí a nič nezmôže proti dobrej vôle človeka.

Miroslav a Beáta Haviarovci

Duchovné obnovy

S očakávaním a záujmom si vždy prečítam každé číslo občasníka farnosti Sväteho Ducha Podlavice, Duchovný pohľad. Významné udalosti v našej farnosti sa nám obnovia cestou autorov jednotlivých príspevkov. Posledné číslo, zamerané na duchovný život mladých, bolo úžasné. Vlastne úžasní sú mladí, ktorí vyjadrili svoje zážitky cez vieru a dôveru v Boha.

V našej farnosti sa každý prvý utorok v mesiaci po svätej omši uskutočňuje v pastoračnej miestnosti katechéza, ktorú vedie náš pán farár. Cez jeho prednášky z Katechizmu katolickej cirkvi si obnovujeme a dopĺňame vedomosti, ktoré by mal mať každý kresťan katolík. Pripadné nejasnosti z našej strany nám pán farár vysvetli a objasní.

Prežitie niekoľkých chvíľ v tiche a osobnom stretnutí s Kristom nám pomáha duchovné obnovy každú tretiu sobotu v mesiaci. V tiche a meditácii môžeme byť sami s našim Pánom a nájsť hľadaný pokoj duše.

Po ukončení meditácií pokračuje duchovná obnova adoráciou pred Sviatostou oltárnou a eucharistickým požehnaním¹¹.

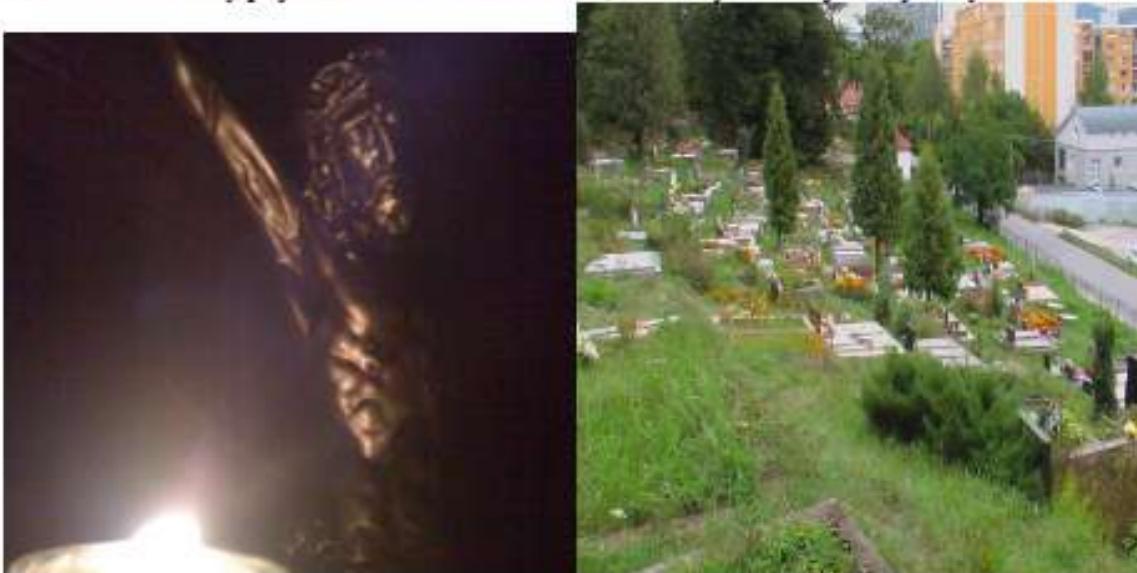
Možno ste prehliadli na výveske a v nedelňých oznamoch pozvanie na katechézu a duchovnú obnovu, preto prijmite pozvanie aj od nás – účastníkov týchto stretnutí. Nájdime si čas a ďakujme Pánovi za jeho priazeň a dobrodenia!

Božena Höfferová

Slávnosť všetkých svätých

1. novembra sme slávili Sviatok všetkých svätých. Pápež Gregor IV v roku 835 nariadił tento deň sláviť a uctiť si ľudí, ktorí sa osvedčili vo vernosti k Bohu. Boli to mučenici, ktorí svojou smrťou svedčili o Kristovi. Druhú skupinu tvorili vyznávači, ktorí svojim životom, zbožnosťou, horlivosťou vo viere a čnosťami si získali úctu Cirkvi. Ich každodenný život bolo hrdinstvo, ktoré sa približovalo k mučenictvu.

Nebo je odmena. A predsa ho nedostane nik, kto jedná pre odmenu, zo ziskuchtivosti. Dostane ho len ten, kto nemyslí na odmenu, kto jedná z čistej lásky. Preto je v nebi dokonalá radosť. Preto každý prijima nebo ako nezaslužené, ako čistý dar čirej Božej lásky.

Dušičky

Tento deň sa slávi v Cirkvi ako deň Spomienky na všetkých verných zosnulých. Zaviedol ho sv. opát Odilo z Cluny vo Francúzsku v roku 998. V tomto období možno získať úplne odpustky za zomrelých.

„Svätá a nábožná to myšlienka! Preto nariadił túto zmieru obetu za mŕtvyh, aby boli zbavení hriechu.“ (2 Mach 12, 46). Mŕtvi odišli. A predsa po nich toľko zostało. Dobrého, alebo zlého. Musíme sa s tým nejakovo vyrovnáť. Iba s tým? Nie s nimi? Keď kladieme vence na ich hroby, chceme sa vyrovnáť aj s nimi.

Vencami sa to ale nedá. Dá sa to ale tým, čo jediné prenikne až k nim – modlitbou, obetami.

Peter Žeby st.

Ako sme stavali lurdskú jaskyňu?

Kúpou pozemku otcom biskupom Podlavičanom na výstavbu nového kostola vznikol aj milý problém, čo všetko na ňom okrem kostola postaviť. Pozemok má rozlohu 3180 m² a kostol len 483 m². Vznikol obrovský priestor, ktorý sme chceli rozumne využiť. Na farskej

rade bol schválený návrh pána farára postaviť v najodľahlejšej, ale aj najtichšej časti pozemku jaskyňu so sochou lúrdskej Panny Márie. Podoba jaskyne s lúrskou mala byť čo najvernejšia, a preto nesmela chýbať ani voda vyvierajúca zo skaly a vtekajúca do príahlého jazierka. Návrhu sa ujal Ing. arch. Daniel Sticzay, ktorý predložený návrh zakomponoval do projektu okolia kostola. Tieto práce sa mali robiť svojpomocne, preto sme si vysúkali rukávy a pustili sa do práce.

Stalo sa tak na jar roku 2005, keď sme začali čistiť priestor pre jaskyňu a jazierko. Presekávali sme sa zarasteným porastom a čistili pozemok. Po zameraní stavieb sme začali odstraňovať vrchnú časť zeminy, ktorá sa ukázala veľmi kvalitná. Na týchto brigádach sa zúčastňovali hlavne títo farmici: Vladko Sitár, Janko Gréč, Pavol Tuček, Mirko Haviar, bratia Šubovci, Juraj Švoňavec, Števko Ďurko, ja a ďalší. Na požiadanie pána farára nám základy pod jaskyňu vykopala firma stavajúca nás nový kostol a jazierko nám vykopal zemný stroj, ktorý zaplatil pán Miroslav Bánovský. V jednu sobotnú brigádu sme vo dvojici s pánom farárom nahádzali kamene zozbierané z pozemku do základov jaskyne. Myslel som, že neúčasť ľudí na brigáde bola len náhoda, ale ako som sa neskôr presvedčil, je to istá slabosť tejto novej farmosti. Našťastie, v tej dobe to nebolo ešte také zlé a v ľuďoch panovalo určité nadšenie.

Všetko bolo pripravené a mohlo sa začať so samotnou výstavbou jaskyne a jazierka. Za materiál sme zvolili kameň z lomu v Badine, ktorý svojou skladbou najviac vyhovoval našim predstavám. Janko Gréč, Vladko Sitár a ja sme štiepali tento kameň, Martin Kúkoľ, František Poliak, ujo Legiň so synom a vnukom Paľkom sa pustili do výstavby jaskyne. Prešli tri týždne a dielo bolo dokončené. S Jankom Gréčom sme natiahli elektriku do jaskyne a príahlého jazierka a Miro Bánovský ju pozapájal a sprevádzkoval. Výstavba jazierka nebola taká rýchla, veď bola aj náročnejšia, najmä na zemné práce. Vlado Sitár, Paľko Tuček, Ján Gréč, Miro Haviar a ja sme ho robili skoro dva mesiace. Po spevnení podložia nasledovalo vystlanie geotextiliou, položením nepriepustnej fólie a vybetónovaním dna jazierka badinskym kameňom. Na záver sme vybudovali prívodný kanál od jaskynky a tiež výpustný s dvoma vodopádmi do potoka. Za dobrú cenu zadováženú sochu lúrdskej Panny Márie som s radosťou v nočných hodinách viezol do našej farmosti. Hned na druhý deň som ju zabetónoval do otvoru v jaskyni.

Jaskyňa a jazierko boli hotové, ale kde zobrať vodu? Tá sice tiekla v potoku vzdialenosť len pár metrov, ale výškový rozdiel si vyžadoval použiť čerpadlo s väčším výkonom a tým aj väčšími finančnými nákladmi na jeho prevádzku. Preto sme chceli využiť horský potok a jeho spád natiahnutím 250m potrubia a donútiť vodu samú vtekať do jazierka. Nainštalovali sme prvých 150m a nestihli sme dielo ani dokončiť, už sme ho museli rozobrat. Prišla sťažnosť na Mestský úrad odbor životného prostredia a my sme nemali na danú stavbu patričné povolenie. Preto sa už postavená časť musela rozobráť a prišlo na rad jednanie so správcom potoka Tajovka o formách odberu vody z neho. Riaditeľ Štátnych lesov Slovenská Ľupča po prehliadke miesta odberu vody navrhhol použiť na odber vody vodný trkáč, ktorý využíva kinetickú energiu tečúcej vody a malé množstvo vytláča do jazierka. Zrealizovali to farmici Tuček, Sitár, Gréč, Švoňavec a ja. Celé dielo sa realizovalo nekonečné tri roky.

Neboli sme takmer schopní postaviť toto dielo a už sme si ho sami nevhodným ukladaním sviečok k soche Panny Márie zničili. Pri priležitosti 150. výročia zjavenia Panny Márie v Lurdoch nám jej socha zhorela. Pripravovaná oslava pri jaskynke sa tak zmenila na pláč. Čo sa stalo, malo ale pekný vplyv na veriacich a tí hned uskutočnili zbierky na obnovu poškodenej jaskyne. Vyzbieral sa niekoľko násobok ceny novej sochy a niektorí zaplatili jej celú cenu. Tak ostali prostriedky aj na ďalšie dobudovanie areálu cirkevného pozemku, resp. na kúpu materiálu. Jaskyňa stála, v nej sa vynímala prekrásna socha Panny Márie Lúrdskej, voda vyviera z pod jej nôh a vtekala do jazierka, kde pláva množstvo ryb... Tak sa mohlo

pristúpiť k posväteniu tohto prekrásneho areálu. Stalo sa tak 12. septembra 2008, presne na piate výročie posvätenia základného kameňa nášho chrámu vtedajším Svätým Otcom Jánom Pavlom II. Rektor Kňazského seminára v Badine Mons. Vojtech Nepšínský posvätil sochu za hojnej účasti našich farníkov.

To čo sme tu vybudovali má slúžiť našim veriacim - vzdávať úctu Matke nášho Spasiteľa, prosíť ju o pomoc, veď je Pomocnica kresťanov a ďakovať jej za vyslyšanie. Bývam často v areáli kostola a stretám pritom ľudí, ktorí prichádzajú k našej jaskynke. Prichádzajú sem ľudia z Fončordy, Radvane, Sásovej, ale aj veriaci z celého Slovenska. Toto ma uisťuje, že práca vynaložená na toto dielo stála za to a primiesla nám uznanie od každého, kto ho navštívil. Lenže socha Panny Márie tu nie je pre našu slávu, ale pre našu záchramu. Tak nezabúdajme a často ju navštievujme s modlitbou na perách a s láskou v srdci.

Peter Žeby st.

... to za nás nikto neurobi.

„Máme nový kostol a okolo neho dvojmetrovú burinu, ľudia tu už znova vyvážajú odpad.“ Naďastie tento zlý sen nie je pravdou a okolie kostola stále zveľaďujeme. Toto leto pribudli k našmu kostolu nové chodníky, zemné práce a do dnešných dní ešte nedokončený altánok.

Chcel by som sa touto cestou podakovať pánovi Velebnému, ktorý ako bývalý stavebný majster zužitkoval všetky svoje bohaté vedomosti a aj svoju nekonečnou prácou pomohol vytvoriť toto dielo. Bolo urobené podložie pre 250m chodníkov, položených 500m obrubníkov, bolo navezených 15 nákladných áut (180 ton) štrku do podložia a chodníkov, spotrebovali sme 2,5 tony cementu, položili 350 m² zámkovej dlažby, previezli stovky fúrikov zeminy a namiešali stovky fúrikov betónu. Postavili základy, stĺpy a krov altánku. Hobľovali, brúsilí, natierali a pilili, vŕtali, šraubovali, klincovali. Proste sme robili, čo bolo naplánované na tento rok. Práca sa nám vydarila a okrem altánku sme všetko aj dokončili. Zostava, ktorá vytvorila toto dielo bola J. Gréč, V. Sitár, P. Tuček, J. Švoňavec a ja. Pomohli aj famici Haviar, bratia Šubovci, Bánovský, Pšenák, ujo Legiň, Kúkol... Viacej ľudi sa nenašlo, a preto nás táto stavba stála veľa sil. Pán farár pozýval každú nedelu na brigády, ktoré boli v letnom období každý deň po celé štyri mesiace. Kto neboli ani raz, asi fažko nájde výhovorku, prečo neprišiel. Bolo to približne asi 108 dní, kedy sa organizovali brigády a možnosti výberu bolo neureka.

Ani jeden z nás to nerobil pre seba, ale pre všetkých a pre budúce generácie, ktoré pridu po nás. Mám dva pocity v srdci. Prvý ma hreje a to je pohľad na to krásne prostredie a ten druhý vo mne vyvoláva smútok. Smútok nad istou ľahostajnosťou a nezáujmom. Jedna vec je istá - čo si nespravíme sami, to za nás nikto iný neurobi.

Peter Žeby st.

Aktivity pre mladých v našej farnosti

Sekcia rodín našej Farskej rady pripravila popoludnie pre mladé rodiny a mladých k výročiu novembrovej revolúcie, ktorá priniesla našej krajine i náboženskú slobodu. Podujatie sa uskutočnilo v sobotu 15. novembra 2008 v telocvični ZŠ v Podlaviciach.

Stolnotenisového turnaja v hale pred telocvičňou sa zúčastnilo 18 účastníkov, v mužskej i ženskej kategórii po 9. Ceny najlepším trom v každej kategórii odovzdal p. farár K. Divéky. Viťazmi však boli všetci, ktorí si prišli zašportovať. Deti mali medzitým v telocvični svoje vlastné disciplíny a hry. Na ďalších stanovištiach p. Žitnáková ochotne maľovala detské tváričky a p. Valúchová merala záujemcom krvný tlak a hladinu tuku.

Futbalové stretnutie miništранti versus ženáči, ktoré sa nestihlo uskutočniť v tento deň, sa konalo na rovnakom mieste v nasledujúcu sobotu 22. novembra. Šesť miništранtov a päť ženatých chlapov našej farnosti odohralo počas hodiny dva výborné zápasy. Hralo sa na hádzanárske brány systémom brankár plus traja hráči v poli, striedania boli plynulo počas hry. Zápasy skončili výsledkami 10:6 a 10:8 v prospech ženáčov, avšak tito veria, že miništранtri ich začiatkom nového roka vyzvú na odvetu.

Miroslav a Beáta Haviarovci

Seniori

V našej farnosti máme pri Farskej rade aj sekciu pre seniorov. Aj keď práca je zameraná na pomoc starším ľuďom návštevami či už v nemocnici, dome dôchodcov, ale aj v ich domácnostiach, stretávame sa aj v rozhovoroch na rôzne témy (ekumenizmus, advent, pôst, staroba, medziľudské vzťahy). V budúcom roku by sme chceli viest rozgovory o živote, poslani a odkaze apoštola sv. Pavla, ktorého rok slávime.

Stretávame sa obyčajne v štvrté nedele v mesiaci v pastoračnom centre našej fary. Srdečne Vás pozývame!

Emilia Hanelová

Vianočný čas

Boh riadi tento svet a všetko je v jeho moci. Keďže z lásky k nám opustil nebo, jeho zámer bol, aby spasil ľudské pokolenie. Prišiel na zem, znižil sa k nám ľuďom, narodil sa ako človek. Mal ľudských rodičov, pribuzných a priateľov. Keďže prijal ľudskú prirodzenosť, stal sa nám podobným vo všetkom okrem hriešnych náklonností a hriechu. Tajomstvo Betlehemskej noci je tajomstvom viery, nádeje a lásky.

Z tohto tajomstva pre nás vyplýva, aby sme kráčali po ceste osobnej obnovy v Duchu Svätom. Pane, opäť nás pozývaš v tomto milostivom čase, aby sme sa zamysleli nad sebou, znova prehodnotili svoj život a opäť našli cestu k Tebe a svojim bližným bez ohľadu na pôvod, rasu a vierovyznanie.

Mária Gréčová

Tvarohový krémeš

Cesto: 30 dkg polohrubej múky, 15 dkg práškového cukru, 15 dkg masla, $\frac{1}{2}$ prášku do pečiva, 1 vajce, 1 žltok.

Plnka: 25 dkg tvarohu, 15 dkg práškového cukru, 0,5 litra mlieka, 1 dcl oleja, 1 Zlatý klas, 1 vanilkový cukor, 3 žltky, 1 celé vajce.

Postup: Cesto vypracujeme vo vajlinčoku a necháme v chlade (asi 30 až 45 min.) postáť. Potom ho rukou poroztláčame na olejom vymastený plech, vylejeme naň rozmixovanú plnku. Dáme do stredne vyhriatej rúry na cca 30 minút piecť. Pred dopečením vyberieme z rúry a na povrch roztrieme sneh zo 4 bielkov a 4 kopcovitých lyžíc kryštálového cukru a ešte zapečieme približne na 7- 10 minút.

Božena Vašková

Viete, že ... ?

Zvony na celom svete, či už v malých dedinských kostolikoch alebo vo veľkých nádherných katedrálach, svojim mohutným hlaholom takmer 2000 rokov ohlasujú najväčšiu a pre spásu ľudstva najdôležitejšiu udalosť: Zvestovanie, Počatie a Narodenie Pána. Slová: „*Hľa, služobnica Pána, nech sa mi stane podľa Tvojho slova...*“ nám pripomínajú Máriino rozhodujúce FIAT, ktoré dovolilo Nebu, aby sa priblížilo k Zemi. A tak kovové srdcia zvonov celého sveta každodenne, celé stáročia, svojim hlasom vzdávajú chválu a vdaku Bohu aj namiesto nás, ktorí často na to nemyslime, že Boh sa z lásky k nám stal človekom: „...*A Slovo sa stalo Telom a prebývalo medzi nami...*“.

Bazilika narodenia Pána sa nachádza nad jaskyňou Ježišovho narodenia v Betleheme. Bola postavená v roku 326. V roku 634 tu prišlo mohamedánske vojsko, ale baziliku nezničilo. Križiaci zúžili a znižili vchod do nej, aby Turkom znemožnili vojsť dnu s koňmi.

Roráty sú adventné sväté omše o Panne Márii, ktoré sa služili pred svitaním. V niektorých mestách sa začíname už o pol piatej, lebo ich trvanie predĺžovali náročné adventné spevy. Čas slúženia týchto omší naznačoval stav ľudstva v tme pred narodením Krista. Názov dostali podľa prvého slova latinského vstupného spevu „*Rorate, coeli, desuper*“ – „*Roste, nebesia, zhora.*“ Spev vyjadroval túžbu ľudstva po Mesiášovi a prosbu, aby Ježišov príchod na svet prospel dušiam tak, ako zemským plodinám prospieva tichý dážď alebo rosa.

Rodinný poradca

- Cukor počas varenia stráča chuf, preto sladime jedlá podľa možnosti len uvarené.
- Kolieska cibule upečieme „do chrumkava“, keď ich pred pečením poprásime múkou.
- Do mletého mäsa môžeme pridať postrúhaný surový zemiak.
- Soľ dávame až do hotových jedál.
- Strukoviny sa skôr uvaria, keď ich postavíme do teplej vody, do ktorej pridáme štipku sódy bikarbóny.
- Na zemiakové pyré používame prevarené mlieko. Pyré bude mimoriadne jemné a ľahké, keď vrelé mlieko a zemiaky šľahačom prešľaháme.
- Šalát bude mať oveľa výraznejšiu chut' a vôňu, ak na jeho prípravu použijeme zohriatý ocot.

Spoločenská kronika Farnosti Svätého Ducha

Sviatost' krstu prijali

Terézia Záslavová, Podlavická cesta, 30.8. 2008
Krištof Baláž, Lipová ul., 11.10. 2008
Margaréta Žabková, Limbová ul., 19.10. 2008
Natália Marková, Lipová ul., 8.11. 2008
Marek Strnád, ul. THK, 6.12. 2008
Andrea Segečová, ul. THK, 6.12. 2008

Sviatost' birmovania prijali dňa 15. novembra 2008: Veronika Herková, Zuzana Lihanová, Matej Mikolaj, Jozef Sáder, Lenka Temniaková, Andrea Zelenková

Sviatostné manželstvo prijali: Eugen Tomajko a Gabriela Gacíková, 13.9. 2008

50 rokov sviatostného manželstva oslavili a manželský sľub si obnovili:
Eugen a Eva Trimayovi

Vianočné oznamy

Jasličková pobožnosť: 25.12. 2008 o 15,00 hod.

Dobrá novina: od 27.12. 2008

Posvätenie príbytkov: od 2.1. 2009

Modlitba pred Štedrou večerou

Požehnaj, Otče, toto jedlo, nech je nám na úžitok a tebe na chválu. Prosíme ťa Pane, bud' častým hosťom v našom dome a daj, aby sme boli hodní Tvojich darov, ktorými si nás obdaroval.

Vinšujem vám tieto radostné sviatky narodenia nášho Pána Ježiša, aby sa Ježiš narodil v nás všetkých a obdaroval nás svojou láskou, dobrotom a pokojom.

(Všetci si navzájom podajte ruky a zaželajte si požehnané Vianočné sviatky.)

Už chýli sa ten čas

*Prenikne k srdciam mnohých ľudí,
zlobu, záťť odozenie z hrudi
z jasličiek Ježiš – Spasiteľ.
Do našich dvier prinesie mier.
Nebeský jeho hrejivý jas
milosťou svojou požehná nás.*

Darujte Vaše 2% z dane pre neinvestičný fond Podlavice RKC

Prosíme všetkých našich dobrodincov a priateľov, ktorí majú záujem pomôcť našej farnosti, aby ste svoje 2% dane z príjmu do konca marca 2009 venovali n.f. PODLAVICE RKC.

Fond je zameraný na podporu:

- duchovného života a tvorbu jeho infraštruktúry
- duchovnej, kultúrno-výchovnej a športovej aktivity mládeže
- exkurzno-vzdelávacích podujati farnosti

Naše identifikačné údaje potrebné na vyplnenie formulára:

Názov: PODLAVICE RKC, n.f.

Právna forma: Neinvestičný fond

Šídelo: Skubinska cesta 6, 974 09 Banská Bystrica

IČO: 37954458

Číslo účtu: 10006-27710053/4900

Veríme, že aj touto formou podporíte náš duchovný stánok! Ďakujeme.

Kazimír Divéky, správca fondu
manželia Žebyovci, zriaďovatelia fondu

Požehnané vianočné sviatky

*Boh v ti štedrú svätú noc
dal nám svoju lásku, moc
v Ježišovi Kristovi.
Nech Vás svetlo nádeje
na Vianoce zahreje,
nech Vám ducha obnoví.*

*Nech sa nádej rozhori
všetkej zlobe navzdory
v novom roku zovšadiať.
S tou nádejou pójdete
vždy radosne po svete:
s Vami bude Kristus Kráľ.*

*Požehnané vianočné sviatky
plné milosti a nádeje
z Krissovho narodenia
Vám zo srdca želá*

Redakčná rada

Vydať: Rimskokatolická cirkev, farnosť Sv. Ducha, Banská Bystrica – Podlavice
Redakčná rada: Ing. Mgr. Kazimír Divéky, Mária Grécová, RNDr. Miroslav Havíar, CSc.,

Lucia Klimcová, Peter Žeby st.
Tlač a grafická úprava: OBALOTAVA a.s., Slovenská Ľupča